

Maakt uitspraakbeheersing het verschil voor anderstaligen in het hoger onderwijs? Een experimenteel onderzoek naar de relatie tussen niet-moedertalige uitspraak en taalattitudes in het Vlaamse hoger onderwijs

Rosseeel, Laura; Blomme, Ines; Steemans, Sabine; Verguts, Catherine; Vlasselaers, Ann

Publication date:
2022

Document Version:
Accepted author manuscript

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Rosseeel, L., Blomme, I., Steemans, S., Verguts, C., & Vlasselaers, A. (2022). *Maakt uitspraakbeheersing het verschil voor anderstaligen in het hoger onderwijs? Een experimenteel onderzoek naar de relatie tussen niet-moedertalige uitspraak en taalattitudes in het Vlaamse hoger onderwijs.*

Copyright

No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form, without the prior written permission of the author(s) or other rights holders to whom publication rights have been transferred, unless permitted by a license attached to the publication (a Creative Commons license or other), or unless exceptions to copyright law apply.

Take down policy

If you believe that this document infringes your copyright or other rights, please contact openaccess@vub.be, with details of the nature of the infringement. We will investigate the claim and if justified, we will take the appropriate steps.

Maakt uitspraakbeheersing het verschil voor anderstaligen in het hoger onderwijs?

Een experimenteel onderzoek naar de relatie tussen niet-moedertalige uitspraak en taalattitudes in het Vlaamse hoger onderwijs

Uitspraak speelt een cruciale rol in de manier waarop vreemdetalige leerders gepercipieerd worden door hun gesprekspartners (Dewaele & McCloskey 2015; Isaacs 2018; Moyer 2013). Verschillende taaltests en frameworks om taalbeheersing te beoordelen, nemen deze component dan ook op voor het inschalen van taalniveau. De uitspraak van de leerder wordt daarbij geëvalueerd door getrainde beoordelaars. De vraag is in welke mate dit professionele oordeel overeenstemt met de perceptie van de niet-getrainde luisteraars waarmee de niet-moedertaalspreker in contact komt.

In dit onderzoek concentreren we ons op vreemdetalige leerders van het Nederlands en gaan na of er een verschil is tussen de inschatting van uitspraak door getrainde Lx-beoordelaars en 'leken' die in het werkveld de gesprekspartners zijn van een vreemdetalige leerder. Uitgangspunt hierbij is de Interuniversitaire Taaltest Nederlands voor Anderstaligen (ITNA), die in Vlaanderen ontwikkeld werd als toelatingstest voor anderstaligen in het hoger onderwijs, waar voor de meeste opleidingen B2-niveau de toegangsvereiste is. Met stimulusmateriaal gebaseerd op het mondelinge deel van de ITNA-test onderzoeken we of de beoordeling door ITNA-examinatoren op de parameter 'Fonologische beheersing' uit het CEFR overeenkomt met de indruk die medestudenten en docenten hebben van het functioneren van anderstalige kandidaat-studenten. Percipiëren zij B2-beheersing als voldoende voor succesvolle participatie in dat onderwijs? We steunen op het *speaker evaluation paradigm* (Lambert et al. 1960) om de attitudes van die 'leken' tegenover de student-Lx-leerder in kaart te brengen.

De resultaten tonen dat de beoordeling door professionele examinatoren goed strookt met de perceptie van studenten en personeel (N=191). Vanaf het B2-niveau wordt het functioneren van de Lx-sprekers duidelijk positiever ingeschat. We merken wel dat studenten strenger zijn dan personeel. Ook zien we dat ervaring met niet-moedertalig Nederlands een rol speelt in de perceptie van Lx-sprekers: hoe meer contact met Lx-sprekers, hoe positiever respondenten hun functioneren inschatten.

De studie is sociaal relevant door een beter inzicht te geven in de manier waarop de Lx-spreker gepercipieerd wordt in het hoger onderwijs. Verder levert ze een bijdrage aan het domein van de taaltesting dankzij de vergelijking tussen getrainde beoordelaar en leek en aan de sociolinguïstiek door na te gaan hoe verschillende onderdelen van taalstructuur bijdragen in de vorming van taalattitudes.

Referenties:

- Dewaele, J., & McCloskey, J. (2015). Attitudes towards foreign accents among adult multilingual language users. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 36(3), 221-238.
- Isaacs, T. (2018). Shifting Sands in Second Language Pronunciation Teaching and Assessment Research and Practice. *Language Assessment Quarterly*, 15(3), 273-293.
- Lambert, W.E., Hodgson, R.C., Gardner, R.C. & Fillenbaum R. (1960). Evaluational reactions to spoken languages. *The Journal of Abnormal and Social Psychology*, 60(1), 44-51.
- Moyer, A. 2013. *Foreign Accent: The Phenomenon of Non-native Speech*. Cambridge: Cambridge University Press.